

اتاق مشاوره

سال نکو از تابستانش پیدا است

برنامه ریزی مطالعاتی در تابستان

علی اکبر قربانی فرد

مراحل اصلی برنامه ریزی:

الف) براساس منابع آزمون سراسری، سطح علمی و امکانات درسی خود را مشخص کنید. همچنین تعیین نمایید که با استفاده از برنامه‌ی کدام آزمون آزمایشی می‌خواهید محتوا و میزان حجم مطالعه‌ی خود را تنظیم نمایید.

ب) میزان ساعت مطالعه‌ی هفتگی، میزان مطالعه‌ی روزانه در روزهای مختلف هفته و نیز تعداد وقت‌های مطالعاتی روزانه‌ی خود را تعیین کنید.

ج) مباحث درسی را با توجه به برنامه‌ی آزمون آزمایشی، بین هفته‌های مطالعاتی خود تقسیم کنید.

شنیده‌اید که می‌گویند «سالی که نکوست از بهارش پیداست»؟ این بهار برای سال تحصیلی از تابستان آغاز می‌شود. در حقیقت تابستان، بهار تحصیلی برای داوطلبان جدی آزمون سراسری است.

اگرچه در نگاهی کلی، برای داوطلبان آزمون سراسری تفاوت خاصی بین برنامه‌ریزی تابستان با برنامه‌ریزی طول سال تحصیلی نمی‌توان قائل شد، اما از آن‌جا که تابستان، آغازگر فعالیت‌های مطالعاتی داوطلبان است، اهمیت و ضرورت ویژه‌ای پیدا می‌کند. با داشتن عملکرد مناسب در طول تابستان می‌توان روزها و هفته‌های پرباری را در طول سال تحصیلی رقم زد. و البته طبیعی است که با عدم استفاده از این فرصت و ارتکاب خطاهای فاحش و دزدگی‌های مکرر هرگز نباید انتظار یک داوطلب موفق و حرفه‌ای را در طول سال تحصیلی از خود داشت.

برنامه ریزی هم مثل هر پروژه‌ای دارای ابعاد و عناصر ویژه و مخصوص به خود است که یک داوطلب کوشا و جدی باید آن‌ها را بشناسد و به خوبی نیز از عهده‌ی پیاده سازی آن برآید.

برنامه‌ریزی زمانی دقیق و موشکافانه است که عوامل تشکیل دهنده‌ی آن به درستی شناخته شوند و از آن‌ها به خوبی در تنظیم برنامه استفاده شود. **زمان** عامل محدود کننده، **محتوا** عامل تعیین کننده، **آزمون** عامل ارزیابی کننده و **امکانات** عامل تعیین کیفیت برنامه و برنامه‌ریزی هستند. **امکانات** تعیین می‌کنند که چه **محتوایی** را در طول چه **زمانی** باید انجام داد و در نهایت چگونه باید آن را **ارزیابی** کرد و نسبت به درستی یا نادرستی اجرای آن اطمینان پیدا نمود.

چند نکته‌ی مهم

د) مباحث درسی هفتگی را بین روزهای هفته و نوبت‌های مطالعاتی روزانه توزیع نمایید.

ه) زمانی را برای جبران عقب افتادگی‌ها یا کار بیش تر روی مباحث مورد نیاز و غیرقابل پیش‌بینی تعیین کنید.

و) در انتهای هر هفته برنامه‌ی هفته‌ی گذشته را براساس نتایج آزمون‌ها و میزان تحقق برنامه‌ها تحلیل کنید و تغییراتی را که لازم است در برنامه‌ی خود اعمال نمایید.

۱. مباحث، موضوعات و درس‌های ضعیف‌تان را فراموش نکنید. حتی در صورت امکان آن‌ها را در اولویت قرار دهید.

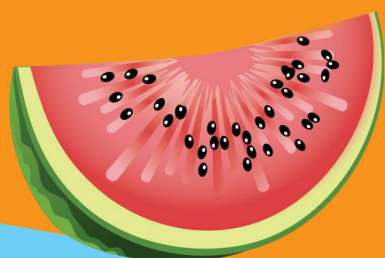
۲. مطالعه دروس اختصاصی به دروس عمومی ترجیح دارد ولی اگر در درس‌های عربی، زبان انگلیسی و یا زبان فارسی اشکالات جدی دارید، هرگز مطالعه و تمرین آن‌ها را به تأخیر نیندازید.

۳. علاقه‌ی شخصی را معیار مطالعه‌ی درس‌ها قرار ندهید. شما برای آزمونی آماده می‌شوید که از تمام مباحث و موضوعات در آن طرح پرسش می‌شود.

۴. بعد از تعیین میزان ساعت مطالعه و مباحث مورد نظر، ضروری است آن‌ها را در قالب جدول و با ذکر تاریخ و زمان مشخص توزیع نمایید.

۵. از منابعی که در اختیار دارید برای کار تستی روی مباحثی که مطالعه می‌کنید، استفاده نمایید. این موضوع تسلط شما را دو چندان خواهد کرد.

۶. کسانی که از ابتدای تابستان، کار مطالعاتی را در مدرسه

و آموزشگاه شروع می‌کنند باید بدانند که اولویت مطالعاتی آنان برنامه‌های کلاس‌های مدرسه و آموزشگاه است. این گروه پس از گنجاندن برنامه‌های درسی مدرسه و آموزشگاه، اگر وقت اضافه‌ای داشتند، برای پوشش سایر مباحث و موضوعات آزمونی خود استفاده خواهند نمود.

دو پرسش، دو پاسخ

■ اگر در تابستان عمومی نخوانیم، برای بعدها مشکلی پیش خواهد آمد؟

برنامه‌ای بهترین برنامه‌ی مطالعاتی است که در آن براساس سرفصل‌های آزمون و یا درس‌های کلاس و آموزشگاه، تمام درس‌های عمومی و اختصاصی به اندازه‌ی مورد نیاز تقسیم شوند و مورد مطالعه قرار بگیرند. البته به‌یاد داشته باشید که تقسیم‌بندی درست درس‌ها در قالب درس‌های خواندنی و تمرینی است. برخی درس‌ها، خلاف اختصاصی بودنشان ماهیتی خواندنی دارند و برخی دیگر خلاف عمومی بودن، ماهیتی تمرینی دارند. عربی درسی عمومی ولی تمرینی است ولی بخش‌هایی از شیمی، زیست‌شناسی و اغلب درس‌های گروه علوم انسانی، اختصاصی اما خواندنی هستند. پس بهتر است که تقسیم‌بندی خود را بر این مبنا قرار دهید. اکنون مشخص است که کدام درس‌ها را باید بیشتر بخوانید و برای کدام درس‌ها باید تمرین بیشتری انجام دهید.

■ دانش‌آموز باهوشی هستم. اگر روزی یک ساعت کم‌تر از دیگران درس بخوانم اتفاق خاصی می‌افتد؟

موفقیت در آزمون سراسری بیش‌تر از آن‌که به هوش نیاز داشته باشد، به تلاش و کوشش و کار مستمر وابسته است. کافی است محاسبه کنید و ببینید که به‌ازای روزی یک ساعت کم‌تر درس خواندن، هفته‌ای ۷ و ماهی ۳۰ ساعت کم‌تر از دیگران درس خوانده‌اید و این یعنی در طول دوران آماده‌سازی خود برای آزمون سراسری، تقریباً ۹ هفته از دیگران کم‌تر کار کرده‌اید. پس بهتر است تا آن‌جا که برای‌تان مقدور است مشغول کار مطالعاتی و تمرین درس‌ها و مباحث و موضوعات باشید.

